

ЧУДОМИР ГЕНЧОВИСТИ И ПЕНЧОВИСТИ

chitanka.info

Съседът ми бай Тенко седи пред пътната врата печален и унил. Около едното му око синьо петно, а горната му устна набъбнала и изскочила навън като свинска зурла.

— Добър ден, съседе, какво тъй си накичен по лицето? Да не си правил избори?

— Тя, моята, не е за приказване, комшу — отвърща ми той и пипа леко устната си.

— Кажи, кажи, падна ли, или те ритна магарето? Нали знаеш, като си изкаже болката човек, и му олеква. Пък може и да помогне с нещо.

— Какво да ти разправам бе, комшу! Биха ме и туйто! Прокопи, хазаинът, ме отупа като прашна черга.

— Ами как така бе, джанъм? Трябва да има причина. Първопричината на нещата трябва да се знае. Не може така: пахта-пухта — за нищо.

— И първопричината, комшу, и второпричината съм си аз, защото съм прост човек. Като налъм, като непресукан конец съм прост. Това е.

— Не бива да се укоряваш тъй, не бива. Аз те знам като благочестив и христорлюбив човек, черковен настоятел и добър кафеджия. Не може сега за нищо-нещо да се сравняваш с един нищожен конец.

— Кафеджия, но бивш кафеджия, а в тоя момент, не — добави той и пак си попипва устната.

— Хубава работа, че откога тъй, как и защо?

— Ще ти кажа, всичко ще ти разправа, само че полека, защото ме боли устната, а ти слушай и преценявай.

Знаеш много добре, че шест месеца бях без работа. Дюкян не можах да намеря, какъвто искам. Не щеш ли, опразни се Прокопиевият дюкян и той, тиквеникът му с тиквеник, дойде да ми го предложи. Прегледах го, прецених го — тъкмо за мене. Място за огън има, задничка за въглища — туй-онуй, и пет маси с по четири стола могат да се разположат свободно. Пазарихме го, сключихме договора за две години и повикахме Маркоолу и Косьо Лимбата да се подпишат за свидетели. Пренесох инвентара, купих две кила локум, взех един буркан бяло сладко, донесоха ми една каса лимонада и работата тръгна.

Радвам се аз, радва се и той, дръвникът му с дръвник, че взема предварително наем, и се оживи около къщата му. Пък и нали съм си внимателен, нали съм страдал много от хазаи, все гледам да му угодя. По два пъти му измивам чашата, кафето му правя с бучка и половина захар и все преглеждам да няма удавена муха вътре.

Карахме я тъй месец, два. По едно време го забелязах, че всяка вечер си купува вестник „Единодушие“ и го прочита от край до край. Чакай, рекох да го купувам и аз за кафенето, та да му падне сърце на място. Трябва да е вестник на неговата партия, рекох, нека да го зарадвам.

Купих го бе, купих го и го прочетох от край до край. Аз кога съм чел вестник и какво разбирам, ама го прочетох, колкото да мога да вляза в разговор по политиката с него.

А тя излезе една, не ти е работа!

Дойде по едно време хубостникът му с хубостник, поздравих го, поднесох му кафето и дорде се наканя да му подам вестника, той бръкна в джоба, извади своя и се зачете. Улисан в работа, не можах да го запrikaзвам. Чак като се поопразни кафенето, избърсах си ръцете и седнах до него.

— Е, питам го, бай Прокопие, как върви политиката? Какво пише вестник „Единодушие“?

— Хубаво пише, Пенко, добре сме. Партията расте и напредва. Ето виж, в село Гол тупан трима души преминават в нашето крило. Ако все тъй върви, най-късно до есен властта е сигурно в наши ръце.

— Гол тупан ли, казваш? Че аз преди малко го четох от край до край, дето се вика, пък на Гол тупан не можах да попадна. Какво ли съм гледал?

И станах, знаеш, да донеса моя вестник. Взех го от тезгяха, подадох му го, той го пое, понамести очилата, опули се, че като изрева, сякаш го дерат жив откъм главата:

— Как! Ти смееш да внасяш под покрива на моя дом подобен парцал! Как! Ти разпространяваш органа на хайдутите, разбойниците, палачите и гробокопачите на България? Каак?

— Ама моля ти се, бай Прокопие, аз таквозинка...

— Как! И ти още седиш тука и не си дигаш парцалите? Вън! Вън! Дюкяна ми да опразниш още в същия, настоящ момент!

И рипва, знаеш, изтичва до къщи и носи стълба. Слага я до прозореца и закачва старото обявление:

Дава се под наем.

Не можах да се стърпя и продумах:

— Ама най-сетне така не може. Не бива така, казвам. Аз договор имам с вас, двама свидетели имам, че дюкянът ми е даден за две години, и причина нямаш, казвам, ни за наем, ни за нищо. Пък ако е въпрос за вестника, аз за добро го купих, казвам, мир да има между нас, а не за крамола. За тебе го купих, казвам.

— Как! Аз този дюкян на циганин ще го дам, на клозет ще го обърна, ама на пенчовист — не! Чу ли! Аз този парцал, дето си го донесъл, с щипци не го похващам, разбра ли, говедо! Вън! Вън!

И дорде се усетя, един ритник ми се запечата отзад. Дорде туй-онуй, един юмрук ми се стовари по гърба, после друг, трети и така нататък.

Словихме се по едно време, ама аз нали съм неслужил и санитар, а той беше строеви фелдфебел — все едно Албания срещу Русия. Натупа ме здравата и туйто.

Добре, че по това време влезнал Добри бакърджията, та ме спаси. Посъвзех се малко, сръбнах водица и го питам:

— Бай Добре бе, кажи ми, какво му не угодих на тоя обесник и къде сбърках, та се нахвърли тъй зверски върху ми?

— Сбъркал си я, Тенчо, много си я сбъркал, дума ми той. Прокопи е стар партизанин и като паднаха от властта, партията им се разцепи надве: генчовисти и пенчовисти, и всяка група почна да си издава по един вестник „Единодушие“. Той е генчовист и под мишниците, а си купил и му даваш да чете пенчовистко „Единодушие“, а пък трябва да знаеш: да се внесе в неговия дюкян такъв вестник, то все едно свиня в джамия да влезе. Грешка, голяма грешка си направил.

— Че тъй ми кажете бе! Тъй ми кажете, та да знам за какво ядох толкова бой. Охо, виж каква била работата! Генчовист бил, значи, а? Добре! Аз пък, да ти кажа, още днес ще се пиша пенчовист, та да става каквото ще! Ще се пиша и ще си платя вноските за две години. Ще го направя, тъй да знаеш! И падне ли ми генчовист, ще му дам да разбере. Най-напред ще захвана от наш Генча. Със сина ще почна. Пратих го, калпазанина, преди два часа да купи трици за кокошките и още не се е

върнал, ама нека дойде, че да му тегля един бой, та да се научи. Ще го натупам и името му ще променя. Никакъв Генчо, а Георги ще го прекръстя. Нека само да дойде!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.